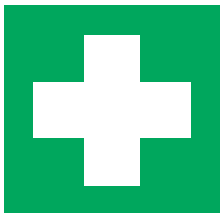

Varaudu, ilmoita, toimi!

Turun ammattikorkeakoulun
turvallisuusohje

Sisältö

Turvallisuustoiminta	3
Ilmoitus turvallisuuspoikkeamasta	3
Kriisitoiminta	3
Hätäilmoitus	4
Tiedottaminen turvallisuuspoikkeamatilanteessa	4
Hätätilannejohtaminen	5
Tulipalo tai palohälytys	5
Rakennuksesta poistuminen	5
Tapaturma tai sairauskohtaus	6
Uhkaava henkilö	6
Pommiuhka	6
Mielenterveydelliset hätätilanteet	6
Murto tai varkaus	6
Sähkökatko	7
Neste- tai kaasuvuoto	7
Yleinen vaaramerkki	7
Tietoturva ja tietosuoja	7
Turvallisuudesta vastaavien yhteystiedot toimipisteittäin	8
Hyödyllisiä yhteystietoja	8

Turvallisuustoiminta

Tähän ohjeeseen on koottu perusohjeita, miten toimia vaara-, uhka- ja onnettomuustilanteiden *ensimmäisten hetkien aikana*. Ohje on tarkoitettu Turun AMK:n opiskelijoille, henkilöstölle sekä vierailijoille.

Nämä ohjeet löytyvät myös

- Turun AMK:n Messi-intranetistä osoitteesta **messi/turvallisuus** sekä
- nettisivuilta osoitteesta **www.turkuamk.fi/turvallisuus**

1. Turvallisuus on meidän yhteinen asiamme.
2. Meillä kaikilla on velvollisuus omalla toiminnallamme edistää turvallisuuden säilymistä, ilmoittaa vaara-, uhka- ja onnettomuustilanteista ja ryhtyä tarvittaessa torjunta- ja pelastustoimiin.
3. Jokaisen ammattikorkeakoulun yhteisöön kuuluvan tulee tietää, mitkä ovat hänen välittömät tehtävänsä turvallisuuspoikkeamatilanteissa.
4. Häätötilanteessa johtaminen siirtyy poliisille ja pelastushenkilöstölle heidän saavuttuaan paikalle.
5. Jokaisessa AMK:n toimipisteessä noudatetaan lisäksi kiinteistön omia turvallisuuteen liittyviä ohjeita.

Toimipisteiden turvallisuusvastaavien yhteystiedot ovat tämän ohjeen viimeisellä sivulla.

HÄTÄNUMEROITA

• Yleinen hätänumero	112
• Poliisi	112
• Myrkytystietokeskus	09 471 977
• Turun Kriisikeskus	02 2333 442,
040 822 3961
• Turun kaupungin kriisiryhmä,
psykologiyksikkö	02-266 1062
• Valtakunnallinen kriisipuhelin	010 195 202

Ilmoitus turvallisuuspoikkeamasta

Ilmoita aina huolta aiheuttavista tai turvallisuutta vaarantavista tilanteista, joita voivat olla esimerkiksi:

- aineellinen vahinko
- varastaminen
- tietoturvapoikkeama
- kiusaaminen
- uhkaava, häiritsevä tai turvallisuutta vaarantava käyttäytyminen
- epäasiallinen tai epäeettinen käytös
- päihteet
- seksuaalinen häirintä tai
- epätasa-arvoinen kohtelu.

Ilmoituksen turvallisuuspoikkeamasta pääset tekemään osoitteessa:

- **messi/turvallisuus**, jos olet Turun AMK:n verkossa
- **messi.turkuamk.fi/turvallisuus**, jos olet Turun AMK:n verkon ulkopuolella.

Häätötilanteissa toimitaan HÄTÄILMOITUS-kohdan mukaisesti.

Kriisitoiminta

Kriisitoiminnan käynnistäviä tilanteita voivat olla esimerkiksi:

- opetukseen tai harjoitteluun liittyvät traumaattiset tapahtumat
- väkivalta tai sen uhka
- henkistä hyvinvointia järkyttävät tapaturmat
- opiskelijan tai henkilökunnan jäsenen kuolema
- kollektiiviset katastrofit ja onnettomuudet.

Kriisipalveluja tarjoavat paikalliset ja valtakunnalliset toimijat.

Kriisitoimintaohje sekä ohjeet ennakoivaan hoitoon ja jälkihoitoon löytyvät Messistä osoitteesta messi/turvallisuus.

Turvallisuusjohtoryhmä (AMK:n jory) toimii ammattikorkeakoulun kriisinhallintaryhmänä ja asettaa tarpeen vaatimia ja tilanteen mukaisia paikallisia kriisiryhmiä.

Hätäilmoitus

Hätänumeroon 112 tulee soittaa aina kiireellisissä hätätilanteissa hengen, terveyden, omaisuuden tai ympäristön ollessa uhattuna tai vaarassa. Ilmoita asiasta välittömästi myös toimipisteen vahtimestareille tai muulle ammattikorkeakoulun henkilökuntaan kuuluvalla.

KUN SOITAT HÄTÄNUMEROON 112, KERRO:

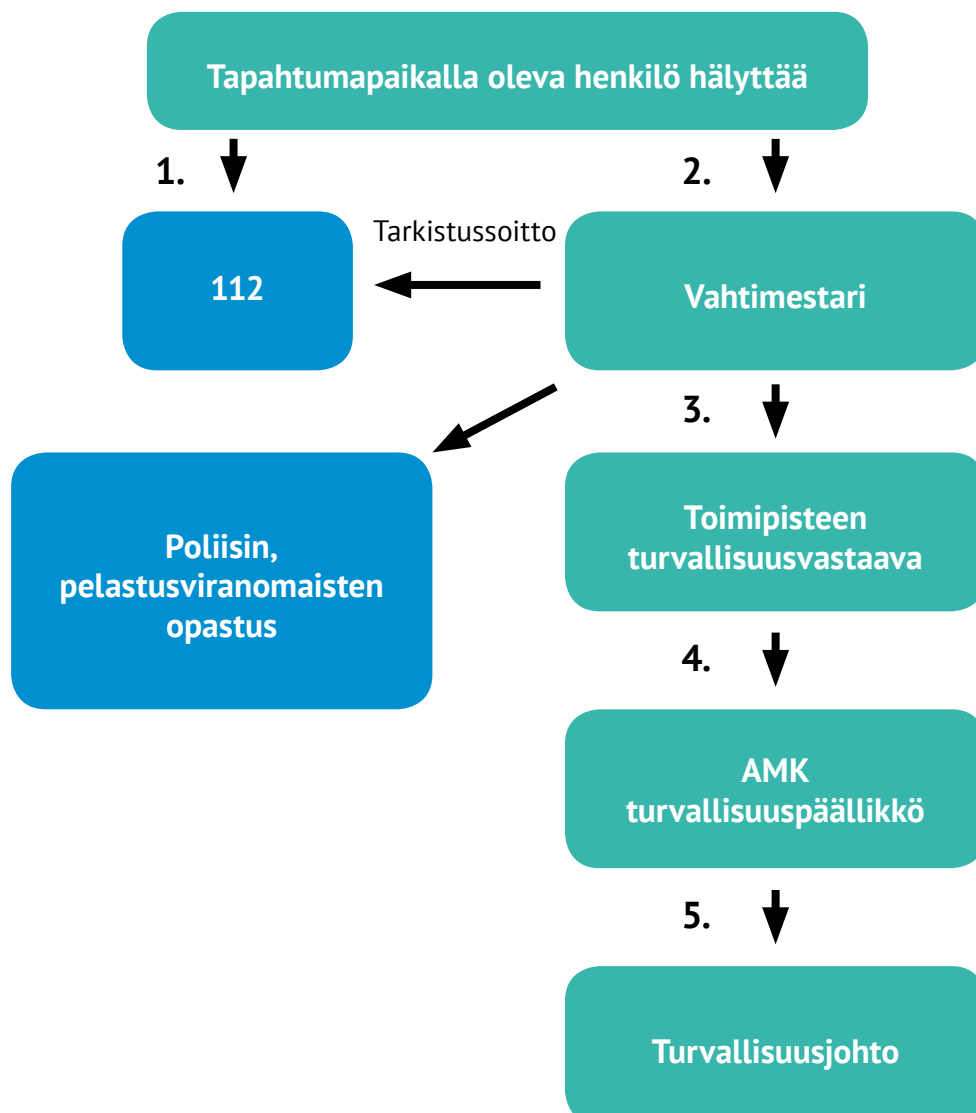
- Mitä on tapahtunut?
- Missä on tapahtunut?
- Vastaa kysymyksiin ja toimi annettujen ohjeiden mukaan.
- Sulje puhelu, kun lupa siihen on saatu.

Tiedottaminen turvallisuuspoikkeamatilanteissa

Ammattikorkeakoulun tiedottamisesta henkilökunnalle, opiskelijoille, viranomaisille, lähiympäristöön, omaisille ja tiedotusvälineille vastaa turvallisuusviestintävastaava AMK:n turvallisuusjohdon antamien ohjeiden mukaisesti.

Pelastustoimien aikaisesta tiedottamisesta vastaa pelastustoimia johtava viranomainen.

Hälyttäminen ja tiedottaminen

Hätätilanne-johtaminen

Piiloon, suojaan, sisään vai ulos?

Koska hätätilanteet ovat erilaisia, niihin ei voida luoda yksiselitteisiä toimintaohjeita ja johtamisen merkitys korostuu.

Johtamistoiminta pähkinänkuoressa:

- Ota selkeä johto, ilmaise se muille tilassa olijoille kuuluvalla äänellä.
- Tee tilanearvio.
- Soita hätänumeroon 112, jos ei ole jo soitettu, tai on uutta tietoa.
- Päätä evakuoitumisen tai sisälle suojautumisen välillä.
- Kerää ja välitä tilannetietoa.
- Huolehdi ryhmästäsi tilanteen aikana ja sen jälkeen.
- Huolehdi omasta turvallisuudestasi ja hyvinvoinnistasasi tilanteen aikana ja sen jälkeen.
- Johto tiedottaa ulospäin tilanteen aikana.
- Dokumentoi tapahtumat.

Tulipalo tai palohälytys

Pelasta

- Pelasta itsesi ja vaarassa olevat.
- Varo hengittämästä savua (erittäin myrkyllistä).
- Ohjaa rakennuksessa olevat lähintä poistumistietä ulos.
- Älä käytä hissiä.
- Mene kokoontumispaikkaan.

Hälytä palokunta

- Hälytyspainikkeesta.
- Soita hätänumeroon 112.
- Ilmoita myös vahtimestareille.

Sammuta

- Aloita sammutus lähimmällä alkusammuttimella (älä vaaranna henkeäsi).
- Ei vettä sähköjännitteisiin kohteisiin eikä nestepaloihin.
- Aloita liekkien edestä, jatka taakse, alhaalta ylös ja levitä aine edestakaisella liikkeellä.

Rajoita paloa

- Sulje ovet ja ikkunat.
- Poista lähellä olevat tulenarat esineet, syttyvät aineet.

Opasta

- Järjestä palokunnan opastus paikalle.

Jos rakennuksesta poistuminen ei ole mahdollista

- Soita hätänumeroon 112.
- Mene suojaisaan tilaan.
- Sulje ovet ja ikkunat.
- Tuki ovenraot esim. vaatteilla, jottei savu pääse sisään.
- Tee itsesi nähdyksi ja kuulluksi.

Rakennuksesta poistuminen

Hätätilanne

- Poistumista johtaa ja ohjaa paikalla oleva henkilökunta.

Poistuminen

- Tapahtuu lähimpien merkittyjen poistumisreittien kautta osoitetulle kokoontumispaikalle.
- Älä käytä hissiä.
- Avusta muita.

Ota mukaan

- Tarvittava vaatetus.

Sulje

- Ikkunat, ovet, valot, ilmastointi ja sähkölaitteet.

Tapaturma tai sairauskohtaus

Tee nopeasti tilannearvio

- Selvitä mitä on tapahtunut ja onko potilas tajuissaan, **soita hätänumeroon 112**.
- **Käynnistä potilaan ensiapu.**
- Varmista, että potilaan hengitystiet ovat avoinna, aseta potilas kylkiasentoon, mikäli hän on tajuton.
- Estä lisävahingot.
- Älä jätä potilasta yksin.
- Järjestä opastus paikalle.

Uhkaava henkilö

- Suojaa itsesi, kartoita tilanne.
- Kutsu tarvittaessa apua, ole rauhallinen ja realistinen.
- Jätä uhkaavalle tilaa ja säilytä hänen reviirinsä.
- Puhu selkeästi, lyhyesti ja myötäile, vältä tuijottamista.
- Pidä kädet näkyvissä.
- Älä vähättele uhkaajaa tai tilannetta.
- Ole mieluummin joustava kuin jyrkkä.
- Älä käännä selkääsi.
- Vältä äkkinäisiä liikkeitä.
- Älä provosoidu äläkä provosoi.
- Mikäli tilanne kiristyy väkivaltaiseksi, soita hätänumeroon 112, pelasta vaarassa olevat, varoita muita ja suojaudu.

Jos huomaat jonkun henkilön käyttäytyvän poikkeavalla tavalla, esimerkiksi uhkailevan väkivallalla, ihannoivan väkivaltaa tai aseita, tai puhuvan itsetuhosta, keskustele huomioistasi henkilökuntaan kuuluvan kanssa tai **tee turvallisuuspoikkeamailmoitus**.

Mikäli saat uhkauksen suullisesti, kirjallisesti tai luet sellaisesta netistä, uhkaus voi olla henkilökohtainen tai kohdistua ammattikorkeakouluun, ota välittömästi yhteyttä koulun henkilökuntaan.

Pommiuhka

- Kuuntele rauhallisesti, mitä uhkaaja sanoo.
- Kysy uhkaajalta, missä pommi on, miltä se näyttää ja milloin se räjähtää.
- Kysy nimeä.
- Pitkitä puhelua, käynnistä puhelun tallennus.
- Kirjaa havaintosi ylös viipymättä ja ilmoita asiasta turvallisuusvastaavalle.
- Akuutissa vaaratilanteessa soita heti hätäkeskukseen 112.

Mielenterveydelliset hätätilanteet

Mielenterveydellisissä ongelmissa tarvitaan ammattiapua ja erityishoitoa, jos henkilön:

- todellisuudentaju on kadonnut,
- ei kykene huolehtimaan itsestään,
- on itsetuhoinen tai
- vaaraksi ympäristölleen.

Näissä tilanteissa, **soita hätänumeroon 112**. Ilmoita asiasta välittömästi myös toimipisteen vahtimestareille tai muulle ammattikorkeakoulun henkilökuntaan kuuluvalla.

Murto tai varkaus

- Pysy rauhallisena, älä vastusta tekijää.
- Hidasta toimintaa niin, että muutkin voivat tarkkailla tekijän toimintaa.
- Älä leiki sankaria, pyri pois tilanteesta.
- Paina mieleesi tuntomerkit, ääni, pakotapa ja mahdolliset apurit.
- Hälytä apua heti, kun se voi tapahtua vaaratta.

Tilanteen jälkeen

- Huolehdi mahdollisista loukkaantuneista.
- Älä sotke rikospaikkaa, suojaa jäljet ja esineet.
- Varmista mahdolliset todistajat.
- Kirjaa tuntomerkit paperille.
- Rikoksen kohteena oleva yksikkö vastaa rikosilmoituksen laatimisesta.

Sähkökatko

- Ilmoita vahtimestareille.
- Pysy rauhallisena, varavalaistus jää palamaan.
- Kytke virta pois sellaisista laitteista, jotka voivat vahingoittua virran kytkeytyessä niihin uudelleen.
- Jos jäät hissiin, paina hississä olevaa hälytysnappia ja odota rauhallisena.

Neste- tai kaasuvuoto

- Ilmoita asia hätäkeskukseen 112 ja/tai ota yhteys vahtimestareihin.
- Älä käynnistä/sammuta sähkölaitteita vuotoalueella.
- Sulje nesteen/kaasun pääsulkuventtiilit mikäli mahdollista.
- Estä ihmisten pääsy vuotoalueelle.
- Kiellä tupakointi ym. tulen käsittely lähialueella.
- Evakuoitava tarvittaessa kiinteistössä olevat ihmiset.
- Opasta palokunta kohteeseen.

Yleinen vaaramerkki

Erityistilanteissa ja poikkeusoloissa (suuronnettomuus, säteilyonnettomuudet) annettava hälytysmerkki tai viranomaisen kuuluttama varoitus.

Merkki varoittaa väestöä uhkaavasta välittömästä vaarasta. Yleinen vaaramerkki kestää yhden minuutin ajan ja siinä vuorottelevat nouseva ja laskeva 7 sekunnin jakso.

Vaara ohi -merkki on yhden minuutin mittainen tasainen äänimerkki, jolla ilmoitetaan, että uhka tai vaara on ohi.

Yleisen vaaramerkin kuultuasi:

- Siirry sisätiloihin ja pysy siellä.
- Sulje ovet, ikkunat, tuuletusaukot ja ilmastointilaitteet.
- Avaa radio tai YLE:n teksti-tv:n sivut 866–868.
- Odota rauhallisesti keskusradiosta tulevia ohjeita.
- Vältä puhelimen käyttöä, etteivät linjat tukkeudu.
- Älä poistu alueelta ilman viranomaisten kehotusta.

Tietoturva ja tietosuoja

Ongelmia voi ilmetä monella eri tavalla:

- Käyttäjätunnus ja salasana on annettu huijausviestistä avatulle lomakkeelle.
- AMK:n työasemilla tai palveluissa on toimintahäiriö tai haittaohjelma.
- Tietokone, älypuhelin tai tabletti on kadonnut tai varastettu.
- AMK-yhteisön henkilötietoja on päätenyt luvattomaan jakeluun.

Toimi näin:

- Pysy rauhallisena ja ilmoita tilanteesta AMK:n Service Deskiin servicedesk@turkuamk.fi tai pyydä AMK:n työntekijää tekemään ilmoitus.
- Service Desk koordinoi jatkotoimenpiteet ja turvallisuuspoikkeamailmoituksen.
- Vaihda AMK:n käyttäjätunnuksen salasanasi.

Muistamalla tietoturvan perusasiat voit suojella omaasi ja muiden tietoturvaa ja tietosuojaa:

- Käytä AMK:n palveluissa eri salasanaa kuin muissa palveluissa.
- Asenna tietoturvapäivitykset tietokoneeseesi, älypuhelimiesi ja tablettiisi heti, kun ne julkaistaan.
- Huolehdi varmuuskopioista.
- Käsittele henkilötietoja huolellisesti AMK:n ohjeita noudattaen.

Muista, että AMK ei koskaan lähesty sinua sähköpostilla ja pyydä täyttämään kirjautumistietoja erilaisille lomakkeille. Nämä viestit ovat aina huijausviestejä, joista kannattaa ilmoittaa.

Ilmoita tilanteista AMK:n Service Deskiin servicedesk@turkuamk.fi tai vieraile suoraan IT-palvelupisteellä.

Turvallisuudesta vastaavien yhteys- tiedot toimipisteittäin

- AMK:n turvallisuusäällikkö, 050 5985 770
- Turvallisuusviestintävastaava, 050 5985 634

TOIMIPISTEET:

ICT-City, Joukahaisenkatu 3, Turku

- AMK:n turvallisuuspäällikkö, 050 5985 770
- Aulapalvelut, 010 315 3017
- Huoltoyhtiö Are Oy, 020 530 5700 (24 h)
Aulapalvelun aukioloaikojen ulkopuolella

Lemminkäisenkatu 30, Turku

- Turvallisuusvastaava, 040 355 0161
- Vahtimestaripalvelut, 040 355 0110

Koneteknologiakeskus, Lemminkäisenkatu 28, Turku

- AMK:n turvallisuuspäällikkö, 050 5985 770
- Vahtimestaripalvelut, 040 355 0112

Linnankatu 54–60, Turku

- Turvallisuusvastaava, 040 355 0163
- Vahtimestaripalvelut, 040 355 0113

Sepänkatu 1, Turku

- Turvallisuusvastaava, 040 355 0167
- Vahtimestaripalvelut, 040 355 0117

Joensuunkatu 7, Salo

- Turvallisuusvastaava, 040 355 0168
- Vahtimestaripalvelut, 040 355 0118

Medisiina D, Kiinamyllynkatu 10, Turku

- AMK:n turvallisuuspäällikkö, 050 5985 770
- Vahtimestaripalvelut, 050 515 0601

Hyödyllisiä yhteystietoja

- www.112.fi (Hätäkeskuslaitos)
- www.pelastustoimi.fi/turvatietaa (Sisäministeriö / Pelastusosasto)
- www.redcross.fi (Punainen Risti)
- www.thl.fi (Terveystieteiden tutkimuskeskus)
- www.tukinet.fi (internetissä toimiva kriisikeskus)
- www.rikosuhripaivystys.fi
- www.varaudu.info/opas/Etusivu (Turvallisuusaineistoja)

#ExcellenceInAction Turun ammattikorkeakoulu on 10 000 osaajan yhteisö – tulevaisuuden teknillinen korkeakoulu ja hyvinvoinnin kehittäjä. Koulutamme käytännön huippuosaajia.

#Innopeda on kehittämämme innovaatiopedagogiikkaoppimismenetelmä. Se perustuu kokeilulle, tiedon ja osaamisen jakamiselle sekä erilaisten näkökulmien yhdistämiselle. Innopeda-menetelmällä linkitämme opetuksen, tutkimus- ja kehitystyön sekä työelämäyhteistyön.

TURKU AMK
TURKU UNIVERSITY OF
APPLIED SCIENCES

